

БҮТҮН—КОСМОНАВТИКА КҮНИ

**АЖОЙИБ КОСМИК КЕМАЛАРНИНГ
ЯРАТУВЧИЛАРИ БЎЛГАН СОВЕТ
ОЛИМЛАРИГА, КОНСТРУКТОРЛА-
РИГА, ИНЖЕНЕРЛАРИГА, ТЕХНИК-
ЛАРИГА ВА ИШЧИЛАРИГА ШОН-
ШАРАФЛАР!
ШАВКАТЛИ СОВЕТ КОСМОНАВТ-
ЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!**

(КПСС Марказий Комитетининг
1963 йил 1 Май Чакирлиқларидан).

БҮТҮН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ ЎЗБЕКИСТОН» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

45-йил чиқиши
№ 87 (12.440)

Жума, 12 апрель 1963 йил

Баҳоси 2 тийин.

МИСЛСИЗ ЖАСОРАТ

— Инсон самога учди!
Бундан яқин йил аввал жона-
жон пойтахтимиз — Москвадан
таралган бу хушxabар бир неча
минут орасида бутун жаҳонни лар-
зага солди.

Бу лайт совет кишилари қалби-
да ўз она-Ватанига меҳр-муҳаббат,
унинг оламшумул зафарларидан
фахрланиш хиссини мислсиз қу-
чайтириб юборди. Бу кўрасининг
турли китъаларидаги меҳнатнаш
дўстларимиз жаҳон ишчилар син-
фининг биринчи социалистик дав-
лати эришган тарихий муваффа-
қиятдан беҳад қувончага тулди.

Ботир фазокор коинот қўйнига
тинчлик ва халқлар дўстлигининг
элчиси бўлиб кириб борди. Инсо-
ният асрлар давомида орзу қи-
либ келган бекис жасорат совет
замонида коммунист Юрий Гага-
рин томонидан амалга оширилди.
Бу инсоният тарихида янги саҳи-
фа очган жаҳоншумул воқеадир.
Бу қаҳрамонлик ва ундан кей-
инги парвозлар бир ёни бир не-
ча кишининг хизматига бўлиб
қолмай, балки кўпчилигининг —
совет халқларининг ақл-идроки ва
мардлиги тимсолдир. Фазони ўз-
лаштириш соҳасида олиб борила-
ётган улкан ишлар олимларнинг,
конструкторларнинг, ишчилар ва
инженерларнинг ажойиб ва сама-
рали меҳнати маҳсулидир. Космик
фазони ўзлаштириш ишига Совет
Иттифоқи Коммунистик партияси
Марказий Комитети ва Совет ҳу-
кумати, шахсан ўртоқ Никита
Сергеевич Хрушчев бевосита раҳ-
барлик қилмоқдалар.

Капиталистик мамлакатлардан
бирининг пойтахтида ўтказилган
матбуот конференциясида журна-
листлар Юрий Гагаринга космос-
ни ўзлаштиришга бошчилик қила-
ётган раҳбарнинг номини айтишни
қиёсат сураганларида биринчи
космонавт.

— Никита Сергеевич Хрушчев!
У, космосни ўзлаштириш юзаси-
дан олиб борилаётган ҳамма иш-
ларимизнинг илҳомчиси ва ташки-
лотчиси, — деб жуда тўғри
айтди.

Совет тузуми даврида фан ва
техника табият кучларини енгиб,
уларни инсон назмига бўйсунди-
ришга хизмат қилмоқда. Фаннинг
улғу кашфиётларидан биз тинчлик
мақсадида фойдаланмоқдамиз, шу-
нинг учун ҳам бу кашфиётлар
халқимиз турмуш шартининг ях-
шилашга янги-янги имкониятлар
очиб бераётди.

Улғу доҳимиз Владимир Иль-
ич Ленин бундай деган эди: «Ил-
гари бутун инсониятнинг ақл-ид-
роки, унинг бутун генийси фақат
бир нарса учун: техника ва мада-
нийят бойлиқларини баъзи киши-
ларга бериш, бошқаларни эса энг
зарур бўлган маориф ва тараққи-
ётдан маҳрум қилиш учун ишчи-
қилар эди. Эндикда эса техник-
аниннинг бутун мўъжизалари, мада-
нийят соҳасида эришилган барча
кўтулар умумхалқ мулки бўлади
ва инсониятнинг ақл-идроки ва ге-
нийси бундан беш кеч қачон зўр-
лик воситасига, эксплуатация во-
ситасига айланиб қолмайди. Биз бунга
билимиз, — инобарин, бу гўя
буюк тарихий вазифа ишлаган-
га, бор кучини сарф қилишга арзийди-
ган бир вазифа эмасми, ахир? Ме-
хнаткашлар бу буюк тарихий
ини амалга оширадидлар, чунки
революциянинг уйғотиш ва янги-
ланнишнинг мудраб ётган буюк куч-
лари худди ана шу меҳнаткашлар-
дадир».

Ха, яқин йил орасида фазога
йўл олган Юрий Гагарин, Герман
Титов, Андриян Николаев ва Па-
вел Поповичлар, шунингдек са-
моний биродарларин пўлат қушлар
канотида чирган олимлар, кон-
структорлар, ишчилар, инженерлар
— Улғу Ленин таъриф берган
меҳнаткашлар мана шулардир.
Улар амалга оширган парвозлар
КПСС XXII съездининг совет фа-
ни олдига қўйган тарихий вазифа-
— фан ва техниканинг барча асо-
сий йўналишлари бўйича жаҳонда
илгор позицияларни эгаллаш ва
вазифасини амалга оширишга янги
ва жуда катта хисса бўлиб қўшил-
ди.

Совет олимлари коинотни ўз-
лаштириш ишини зўр муваффақи-
ят билан давом эттирмоқдалар.
Яқинда Ой томон «Луна-4» авто-
матик станциянинг учирилгани ва
ундан фан учун
гоят қимматли
маълумотлар
олинганлиги
ёқин далили-
дир.

Олимларимиз, конструкторлари-
миз коинотни ягона бир мақсад
билан — табият кучларини инсо-
нинг бахт-саодати учун хизмат
қилишга бўйсундиришни ният қи-
лганлари ҳолда, Совет ҳукумати
АҚШ ҳукуматини космосни ўз-
лаштиришда ўз кучларини бир-
лаштиришга даъват этаётгани ҳо-
лда Америка Қўшма Штатларида
оқилона бу таклифга қулоқ солин-
мапти.

Америка империалистларининг
бундай ниятларига қарама-қарши
Ўларок, совет халқи ўз Ватани-
нинг янги раънақи йўлида, барча
халқлар фаровонлиги йўлида сай-
ёҳлар сарни далил оқимламоқда.
Коинот қучиғига янги-янги қудрат-
ли йўлдош-кемалар учирмоқда.

Совет олимларининг, космик
лоянатларининг бу муваффақи-
ятлари барча совет кишилари синга-
ри республикамиз меҳнаткашлари-
нинг ҳам беҳад қувонтиришида. Шу-
нинг учун ҳам самовий биродар-
лар — Юрий Гагарин, Андриян
Николаев, Павел Поповичларнинг
Ўзбекистонда бўлиши катта танта-
на ва байрамга айланди. Космо-
навт учувчиларимиз саноат корх-
оналарида, колхоз-совхоз далалари-
да, олимлар ва студентлар хузури-
да бўлиб, ўзларига ва улар орқали
коинотни ўзлаштириётган улкан
коллективга нисбатан кўрсатилган
самимий эъзат-хурматини тўла ҳис
этидлар.

Республикамиз меҳнаткашлари
шони Космонавтика кунини меҳ-
нат зафарлари билан, қўлчам-да-
да ишларнинг ҳар қачонгидан ҳам
қучайтириб юборган бир вази-
ятда ишоналмоқдалар.

Партиямиз Марказий Комитети-
нинг 1 Май Чакирлиқларида қуйи-
даги илҳомбахш сўзларини ўқи-
ганида қалбни қувончларга ту-
либ-тошди:

**Ажойиб космик кемаларнинг
яратувчилари бўлган совет оли-
млари, конструкторларига, ин-
женерларига, техникларига ва иш-
чиларига шон-шарафлар!**

**Шавкатли совет космонавтла-
рига шон-шарафлар!**

МЕХНАТ Зафарлари

1 МАЙ ШАРАФИГА

● НУКУС, («Кизил Ўзбекистон» мухбири). Автоном республика
саноат корхоналари коллективлари биринчи кварталда пландан зи-
яд 800 минг сўмнидан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқардилар. Шу-
нингдан, апрель ойининг ун кунлиги топириқлари ҳам муддатидан
олдин бажарилди. «Мўйноқ» ва Пўрлитов заводлари, Нукусдаги ун-
соллик ва иғиз тайёрлаш комбинати, Хўжайли гўшт комбинати
коллективлари ойли ва квартал топириқларини муддатидан ил-
гари бажармоқдалар.

— КПСС Марказий Комитетининг 1 Май Чакирлиқлари, — дейди
пахта тайёрлаш трести бошқармасининг бош инженери ўртоқ Р.
Муҳамеджонов, — пахта тозаловчиларни янги зафарларга илҳомла-
нмоқда. Трестга қарашли заводлар биринчи квартал топириқла-
рини 108,4 процент адо этдилар.

● ФАРҒОНА, («Кизил Ўзбекистон» мухбири). Май олди социалис-
тик мусобақасини қучайтирган Фарғона пахта тозалаш заводи кол-
лективини биринчи квартал топириқларини муддатидан 6 кун ил-
гари бажарди. Пландан ташқари 97 тонна тола ва 37 тонна мовин
тайёрланди.

Май олди мусобақасида ўртоқ С. Антонов бошлиқ коммунистик
меҳнат сменаси пешқадам. Смена коллективини йил бошдан бери
мамлакатнинг туңмачилик санра-
ти юрналарида кўриниш та-
рихида 133 тонна тола ва 16 тон-
на мовин юборди. Меҳнатсевар
смена ишчилари апрель ойи пл-
нини бажариш арафасида туриб-
дилар.

● ДЕКХОНОВ, («Кизил Ўзбе-
кистон» мухбири). «Декхонобод»
совхози 6-бўлимининг қорвадорла-
ри Май байрамининг мубосиби совга-
лар билан кутиб олиш учун
курашиб, гўшт сотиш ярим йил-
лик планини ошириб бажардилар.
Давлатга 850 центнер бўрдоқ
гўшти сотилди. Бўлим қорвадор-
лари яна 230 бош қорамолни
бўрдоқга қўйдилар.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЎРТА ОСИЕ БЮРОСИДА

Қолоқ бригада, колхоз ва совхозларни кўтариш юзасидан илгор пахтакорларнинг кўрсатган ватанпарварлик ташаббуси тўғрисида

Ўзбекистон ССРнинг донгдор ме-
ханизатори, Тошкент областидаги
Киров номи колхозининг бригада
бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳ-
рамони Турсуной Оқунова қолоқ
бригадани илгорлар даражасига ет-
казиш мақсадида ўз бригадасининг
ҳамма аъзолари билан бирга унда
ишлашга ўтди. Бу қолоқ бригада
ҳар гектар ердан 1962 йилда 17
центнердан ҳосил олган эди. Та-
шаббускорлар ҳосилдорлигини шу
йилининг ўзлаёқ гектарыга 30 цент-
нерга етказиш мажбуриятини олди-
лар.

Ўртоқ Оқунова мамлакатдаги пах-
такор республикаларнинг илгор ме-
ханизаторларига мурожаат этиб,
уларни қолоқ бригадаларга бошчилик
қилишга, уларни илгорлар даражаси-
га етказиш учун курашишга даъват
эди. Унинг бу чакирлиғи фақат ме-
ханизаторлар ва бригадаларнинг
эмси, балки Ўрта Осиё республикала-
ридаги колхоз ва совхозларнинг раҳ-
барлари ҳам кенг қўллаб-қувват-
ламоқдалар. Саниқиз юздан кўпроқ
ишчи Турсуной Оқуновалар намуна
олиб, қолоқ бригада ва фермалар-
да, колхоз ва совхозларда ишлаш-
га ўтди.

Ўрта Осиё машина синаш стан-
циясида комплекс механизациялашган
бригадасининг бошлиғи, Социалис-
тик Меҳнат Қаҳрамони Валентин
Тюпко ҳам қимматли ташаббус кўр-
сатди. У қолоқ «Оқўрғон» совхоз-
ида ишлашга ўтиб санкита пахта-
чилик асосига бошчилик қилмоқ-
да ва комплекс механизациянинг кенг
жорий қилиш йўли билан мўл ҳам-
да арзон пахта етиштиришга сўз
берди.

Шаҳрисабз ишлаб чиқариш бош-
қармасидаги Ленин номи илгор
колхозининг раиси Ғани Бобоев
Карл Маркс номи қолоқ колхозга
раҳбарлик қилмоқда.

Тошкент областида янгирамдан
ортик илгор колхоз қўлқалиқ-
ларини оталиққа олди. Юкори Чир-
чиқ ишлаб чиқариш бошқармасига
қарашли пахта, макнажхори ва
канопадан мўл ҳосил етиштиришда
бутун мамлакатга донг теватган

Жузеппе Гари

РАССОМЛАРНИНГ БҮТҮН- ИТТИФОҚ ИККИНЧИ СЪЕЗДИ

МОСКВА, 10 апрель. (ТАСС). Же-
нинг вақтларида совет санъати ва
адабиёти ҳаётида яққол кўринган
ишодий ғайрат парвози, голий юк-
салиш дугун Катта Кремль саро-
ида очилган рассомлар Бутунитти-
фоқ иккинчи съезидидаги вазиятни
белгилаб беради.

Л. И. Врежнев, А. П. Кирпиченко,
Ф. Р. Коолов, А. И. Минюли, Д. С.
Поланский, М. А. Сулоев, Л. Ф. Иль-
ичев, Б. Н. Пономарев ўртоқлар прези-
диумга тинчлиқларида ҳамма улар-
ни қарсақлар билан кутиб олди.

Совет мамлакатидидаги ун минг рас-
сом ва санъатшунос номидан съезд-
да 800 дан кўпроқ делегат қат-
нашмоқда. СССР Рассомлар союзи
правленисининг биринчи секретари
С. В. Герасимов ўзининг кириш сў-
зида таъкидлаб ўтганидек рассомлар
ва санъатшуносларнинг бурчи ком-
мунистик мусобақаларнинг ғалаба-
сини ҳароп топиришдан, совет хал-
қининг руҳини янада кўтаришдан, иш-
чиларнинг ғайрат-шижоатини қу-
чайтиришдан иборат.

С. В. Герасимовнинг кириш сўзи-
дан кейин съездининг президиуми, иш

органлари сайланади. СССР халқ рас-
соми П. Кориннинг Никита Сергеевич
Хрушчев бошчилигидаги КПСС Мар-
казий Комитети Президиумини съезд-
нинг фахрий президиумига сайлаш
дўстларимизнинг илҳомчиси ва ташки-
лотчиси, — деб жуда тўғри
айтди.

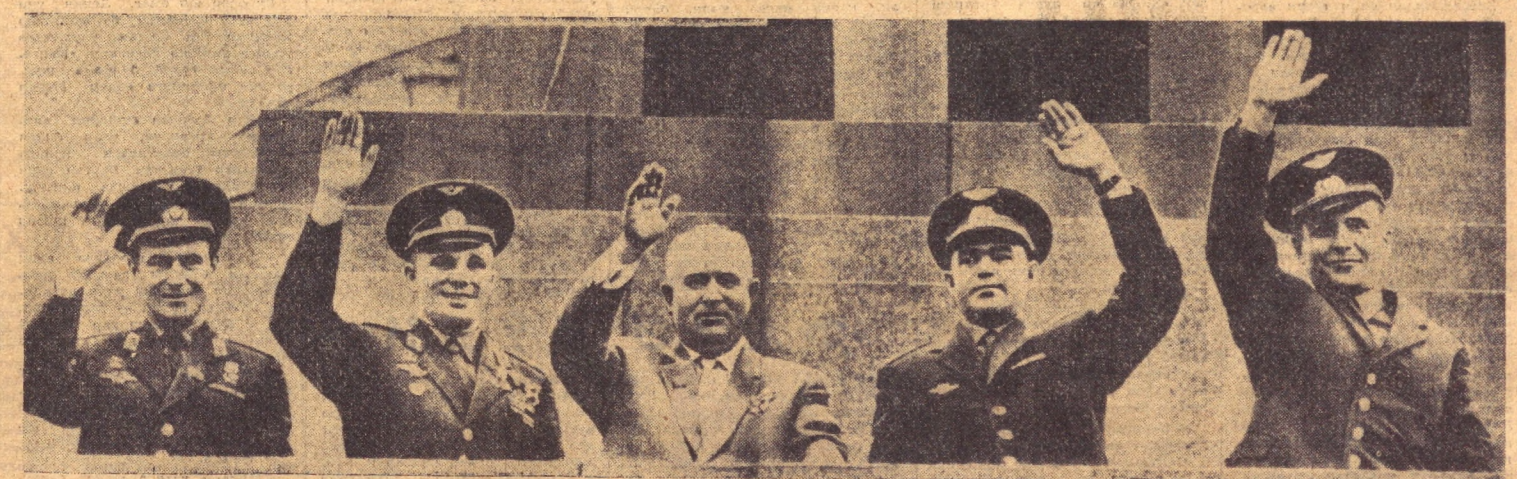
Совет тузуми даврида фан ва
техника табият кучларини енгиб,
уларни инсон назмига бўйсунди-
ришга хизмат қилмоқда. Фаннинг
улғу кашфиётларидан биз тинчлик
мақсадида фойдаланмоқдамиз, шу-
нинг учун ҳам бу кашфиётлар
халқимиз турмуш шартининг ях-
шилашга янги-янги имкониятлар
очиб бераётди.

КПСС Марказий Комитетининг сек-
ретари Л. Ф. Ильичев рассомлар Бу-
туниттифоқ иккинчи съезидида Мар-
казий Комитет табригини ўқиб, бе-
ради.

Правленининг съездега ҳисобот
докладини қилиш учун СССР Рассом-
лар союзи правленисининг секретари
Е. Ф. Велашова доклад қилди.

Съездининг кенгуруни мажасида
халқатрош Л. Е. Кербель (Москва),
Харьков областининг Паркомовна
Копилова (Ўрта мактаб ўқитувчи-
си А. Ф. Луков, «Дискографное ис-
кусство» СССР, журналининг редак-
тори М. Ф. Ладур (Москва), график
Н. Ф. Дежневский (Москва) сўзга
чиқдилар.

Съезд қатнашчиларини Куба, вани-
ли К. Г. Игнесия ва Болгария вақили
Н. Мирчев табриқладилар.

**БИЗ КОСМОСНИ ЗАБТ ЭТГАНЛИГИМИЗ ИНСОНИАТ ТАРАҚҚИЁТИДАГИ АЖОЙИБ
БОСҚИЧДИР. БУ ҒАЛАБА ЛЕНИН ҒОЯЛАРИНИНГ ЯНГИ ТАНТАНАСИДИР, МАРКСИЗМ-
ЛЕНИНИЗМ ТАЪЛИМОТИНИНГ ТЎҒРИЛИГИНИ ИСБОТЛОВЧИ ЯНГИ ДАЛИЛДИР.**

Н. С. ХРУШЧЕВ.

(«Советский союз» журнали-
дан репродукция).

КАФТДАГИ ЮЛДУЗЛАР

тула самого қайта қайта
тикиламан. Назаримда
ўша — болалигимда то
моша қилган юлдузлар
нафтимга қўнаётгандек
бўлади. Ҳа, биз носмосга
қадам қўйган кишилар-
миз. Келажакимиз ёр-
қин кўриниб турибди.

Ж. МАННОПОВ,
«Ташисельмаш» за-
водишининг ишчиси.

АНДРИЯШИНІГ КАСБДОШЛАРИ

«дushmanи кўриб
йинчалик фотосуратла-
ландики, «дushman»
«Йўқ қилинган» экан,
Учувчи аэродромга,
Авиация техникамиз у
ва гуруру билан тушиб,
тимиз ерта қўнганда у
хушбаҳар кунин гуруру
Олий Совети Президи-
Фармонига мувофиқ Ва-
рович Ёлтиков Қизил
дари билан муқофотла-
Севидли Ватанимиз у
ниганин эгаллашда кўр-
хорати, жанговар ва к
ёғарлиқда қўлга кирит-
лари учун юксак кўн-
тайдирлади.

А.
поал

СУРАТДА: ҳарби
капитан И. Бор
учишга тайёрлан-
В. Удалый

цер бутун вужуди билан ўз ма-
шinasига ёпишиб олганди.
Учининг кескилиги гот а-
жига чиққанда Виктор Петров
«душман»ни қўлди.
Ийнчалик фотосуратлардан ани-
қландики, «душман» ўз вақти
«Иўк қилинган» экан.

Учучи аэродрома қайтар-
Авиация техникасини учун қуё-
ва гурур билан тўзди-тошган Л-
тиков ерга қўнғанда уни яна би-
хушхабар ютиб турди... СССР
Олий Совети Президиумини
Фармонига мувофиқ Виктор Пе-
тров Лотиков Қизил юлдус о-
дени билан мукофотланган э-
Севиди Бағиимиз уни янги те-
йинани жаллашда қўрсатган ба-
хорати, жангдор ва сиёсий та-
бргарликда қўлга киритган ют-
лари учун юксак мукофот бил-
тақдирлади.

А. КОЧЕВ,
подполковник

СУРАТДА: харбий учув-
капитан И. Борзов (унг-
учишга тайланмоқда).

В. Удальцов фотоси

А. КОВЦЕВ,
подполковник.

СУРАТДА: ҳарбий учувчи
капитан И. Борзов (ўнгда)
ушишга тайёрланмоқда.

В. Удальцов фотоси.

КАМБОДЖА ЧЕГАРАСИДА ТИНЧЛИК ВА ОСОЙИШТАЛИК ТАЪМИНЛАНДИ

3.02.49 дан 3.02.58 гача.

Достона» ва «Ўзбекистони сурх»
 олмаҳонаси, Тошкент шаҳри,
 64543 Нашр № 87.

«Достона» ва «Ўзбекистони сурх»
«Осмаҳонаси, Тошкент шаҳри,
64543. Нашр, № 87.